HandMade
- et kreativt
tolketeam

nr. 2
juni
2001

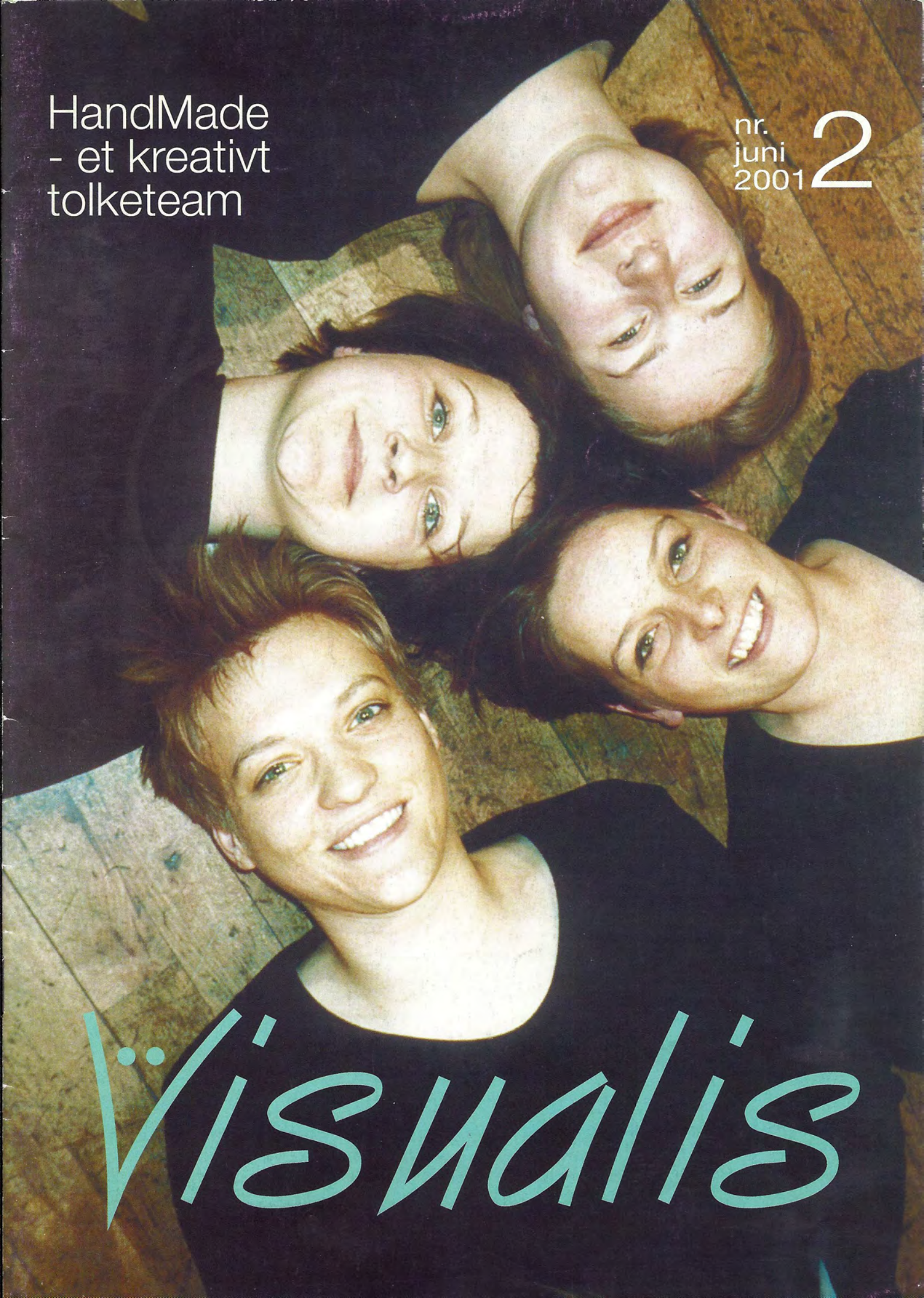

Visualis

Visualis

Nr. 2-2001, 7. årgang
ISSN: 1396-4267

Redaktion:
Alex Hansen (ansv.)
Elisa Klejs Nielsen
Karen Talks
Mette Bjørnholt Bertelsen
Thomas Philip
Torsten Guhle

Sekretariat:
Danske Døves
Ungdomsforbund
Postboks 704
Rantzausgade 60[1]
2200 København N

Txt. tlf.: 35 24 09 19
Alm.tlf.: 35 24 09 12
Fax: 35 24 09 20
E-post: ddu@deaf.dk
www: www.visualis.dk
(under konstruktion)

Annoncer:
Gurli Andersen
Horsensvej 1
Salten, 8653 Them
Tlf.: 86 84 91 11
Fax: 86 84 85 10

Tryk og dtp-udstyr:
Grafisk Værksted
Vandtårnsvej 100
2860 Søborg
Tlf. 39 56 09 90
Fax 39 53 09 91
Txt. 39 53 09 92

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og redigere breve og artikler, der optages i bladet.

Synspunkter, fremført af de enkelte skribenter, dækkes ikke nødvendigvis af forbundet eller af redaktionen.

indhold

tegnsprogsfestival 3
nyt fra sekretariatet 5
stadig sms i 2002? 6
tegnsprogsbevidsthed 8
carl-mar møller weekend 10
tegnsprogspolitik 12
opslagstavlen 14
handmade 15
læserbrev 16
visuallup 17
åh, abe 18
boganmeldelse 19
kosmopolitten 20

forord

Endelig sommer og tid til et nyt Visualis! Redaktionen er stolt af at kunne præsentere Visualis med et helt nyt grafisk udseende. Vi håber selvfølgelig at I bliver glade for det. Ellers må I læsere meget gerne komme med ris/ros om det nye udseende eller om noget helt andet. Vi har ikke vovet at ændre det gængse forsidelook, men det kommer! Efter bladkurset i marts har vi ændret på strukturen: Vi begynder et koncept med faste rubrikker, fx Opslagstavlen og læserbreve. Derfor vil vil gerne opfordre jer til at indsende breve, så Visualis får præg af dets læsere. Den sædvanlige tilmeldingsblanket på bagsiden er væk til fordel for bagsideklummen Kosmopolitten som sætter fokus på det kosmopolitiske liv i de større byer. I kan selvfølgelig stadig melde jer ind i DDU. I skal blot ringe, skrive eller e-poste til DDU.

I bladet er der et læserbrev skrevet af Dagmar Frennung. Redaktionen tager på det kraftigste afstand fra mobning. Det kan ikke siges klart nok. Det er ren psykisk terror som vi opfordrer [fornuftige] mennesker til *ikke* at udøve. Det er umenneskeligt, dumt og ikke mindst helt unødvendigt og forkert. Hvilket formål tjener det? Hvis det er morskab, er det en meget dårlig og billig måde at opnå det på!

I juli venter der en stor begivenhed for alle døve: DWG. De fleste har bestilt logi og bestilt billetter, så der er ikke andet end at vente og håbe på et vellykket arrangement.

God sommer!

TEGNSPROGSFESTIVAL

på Nyborg Handelsskole d. 15. september

Fra kl. 10.00 til kl. 17.00 er der mulighed for at lære om og udføre **TEGNSPROGSPOESI**, *få kendskab til hvad* **TEGNSPROG** *egentlig er. Der er* **MELODI GRAND PRIX FOR DØVE** *og der er* **SALSA-UNDERVISNING**, *den hede latinske dans, der har ramt Danmark som en bølge.*

Af fornøjelser findes der **SUMOBRYDNING**, **RODEOTYR**, **GYROSCOP** *og små børn kan fornøje sig i en* **HOPPEBORG**. *Noget helt nyt er* **DEAF DATING**. **EN DRENG OG EN PIGE MØDES** *og med lidt hjælp bliver de måske det perfekte par. Der vil være en* **PØLSEVOGN**, *samt salg af* **ØL OG VAND**.

Fra kl. 18.00 til kl. 02.00 er der **FEST** *med middag, vores egne* **18 HANDS** *kommer og underholder til de danse- og festglade* **UNGE MENNESKER**. *Kom og vær med!*

Entré om dagen fra kl. 10 til kl. 17 for medlemmer af DDU ..... **50 KR**.
Entré om dagen fra kl. 10 til kl. 17 for IKKE-medlemmer af DDU ..... **100 KR**.
Tilmelding er ikke nødvendig. Entré betales på stedet.

Entré om dagen inkl. middag om aftenen for medlemmer af DDU ..... **200 KR.**
Entré om dagen inkl. middag om aftenen for IKKE-medlemmer ..... **300 KR.**
Tilmelding nødvendig.

Alle deltagere i festivalen og til festmiddagen vil modtage et girokort fra DDU efter tilmelding. Sidste frist for **TILMELDING** *er d. 10. august 2001.*
HUSK AT *tilmelde dig før du tager på sommerferie.*

Tegnsprogsbussen

– Et stykke rullende tegnsprogskultur til dig!

Tegning: Teddy Witzansky

Projektet

Projektet Tegnsprogsbussen er et samarbejdsprojekt mellem Ungdomsklubben Absalon og Eighteen Hands. Derudover inddrages forskellige samarbejdspartnere som DDU, LF og DUF. Projektet vil lave et total visuelt/tegnsprogs kulturtilbud, til alle de større byer hvor en Ungdomsklub for døve er til stede. Absalon og Eighteen Hands kommer i en bus, fyldt med ideer og forslag til hvordan tegnsprogs kunst KAN se ud – ikke en færdig løsning, men et oplæg til debat.

Formål

At få skabt en dialog mellem døve, få dem til at definere hvad er tegnsprogskunst? Dette søges gjort ved at tilbyde en række workshops som deltagerne selv tilmelder sig til, og derefter udforsker emnet.

Konceptet

Forløbet forventes afviklet over en weekend, hvor workshopsformen kan afvikles fredag aften, lørdag formiddag og med prøver lørdag eftermiddag. Hele dette forløb er kun for tilmeldte - unge!

Om aftenen afholdes en mega fest, arrangeret af den lokale ungdomsklub, hvor der i aftenens løb indlægges diverse underholdningsindslag fra Absalons faste gruppe, Eighteen Hands, og fra de arbejder som deltagerne har arbejdet med frem til festen. Aftenens fest bliver åben for alle. Nærmere oplysninger vil komme.

Tidspunkt

Projektet skal afvikles i år 2001, det betyder at turneen forventes gennemført fra juni – sept. måned.

Fortsættes næste side

Fortsat fra forrige side

Hvor kommer tegnsprogsbussen?

Da der er tale om ungdomsklubber for døve er følgende klubber på tale: Århus, Fredericia, Odense, København. Hvis din by ikke er nævnt, skal du ikke fortvivle. Unge døve fra Aalborg vil blive sat sammen med døve i Århus. På samme måde vil Nyborgskolens elever blive sat sammen med Odense, Thors medlemmer etc.

Hvad koster det at deltage?

Da der er tale om statslige, kommunale og private tilskud, er vi i stand til at holde prisen nede for at deltage i en hel weekends kursus, festlighed og ikke mindst men også hyggelige sociale omgangsformer sammen med jævnaldrende. Desuden må du regne med at overnatning kommer til at ske på en skole hvor vi sover på madrasser og i soveposer mv.
Vi sørger for drikkevarer og bespisning til alle deltagere. Prisen vil derfor være et symbolsk beløb for at holde folk fast på deres tilmelding. Prisen er kr. 25,- pr. deltager!

Hvordan tilmelder jeg mig?

Du får via din lokale klub besked om tilmeldingsfrister mv.
Alle tilmeldte vil herefter modtage materiale fra Eighteen Hands og Absalon om hvad tid man skal møde op og hvor mv.

Hvis jeg kun vil være tilskuer?

Der skal hele weekenden igennem bruges folk der kan hjælpe Eighteen Hands og Absalon med mange praktiske ting. Der skal bruges folk til anskaffelse af drikkevarer og frokost mv. Så hvis du ikke har lyst til at være deltager, KAN der være der er brug for din frivillige hjælp på anden vis. Kontakt DDU eller din lokale ungdomsklub, som så kan koordinere indsatsen. Specielt til festaftenen er der brug for flere hænder, så meld dig endelig til.

GSM, SMS, WAP, EMS, MMS, GPRS og så UMTS*

Der er kommet endnu en forkortelse oven i alle forkortelserne i forbindelse med mobiltelefoner – UMTS!

Om cirka halvandet år vil vores brug af mobiltelefoner ændre sig radikalt.

Jeg vil prøve at forklare hvad der vil blive anderledes, og hvad det er for noget!

Af Thomas Philip

Det nuværende system som vi bruger, kaldes GSM; man kan ringe til hinanden og udveksle data (SMS, e-post, osv.). Ca. 70% af alle danskere har en GSM-mobiltelefon. Men om halvandet til to år kommer der et helt nyt system som kaldes UMTS (Universal Mobile Telecommunications System). Dette system ligner det nuværende, men man kan bare sende større mængder data end man kan med GSM. Den større datamængde betyder at man kan overføre levende billeder uden at det "hakker" som man kan se i prototyperne af mobile billedtelefoner.
Jeg har studeret de forskellige telefonselskabers hjemmesider og fundet ud af at de også regner med at kunne lave mobiltelefoner med kamera og farveskærm.

Mange muligheder

Men det er ikke kun den visuelle kommunikation som er noget nyt, for der følger fantastisk mange muligheder med UMTS. Man kan f.eks. bestille billetterne før man skal i biografen og endda vælge pladserne direkte på din mobiltelefons farveskærm. Man kan også overføre penge mellem konti, købe ind til aftensmaden, se Nyheder på Tegnsprog og meget andet. Det må være en fordel for døve at de kan se hinanden mens de snakker i stedet for de små og upersonlige tekstbeskeder som vi sender til hinanden hvert minut. Men vil telefonerne blive udviklet med hensyn til os, dvs. med større skærm og bedre billedkvalitet? Det må vi håbe, og desuden må vi gøre telefonselskaberne opmærksomme på det! Jeg mener at LF må nedsætte et task force-udvalg med det formål at formulere krav og ønsker om fremtidens telekommunikation til døve som så skal fremsættes til IT- og Forskningsministeriet.

Mens i venter

Mens vi venter på UMTS-udrulningen her i landet kan vi nøjes med teleselskabernes nye påfund til GSM og GPRS. Ericsson kalder den ny generation SMS for MMS. Med MMS kan man vedhæfte billeder og lydfiler til de gængse tekstbeskeder. Teksten

kan skaleres og animeres. Men det forudsætter at ens telefon er kompatibel med systemet. Det nyeste påfund fra giganterne er IM, Instant Messaging. Du kender det fra MSN Messenger Service. Du kan kun sende beskeder når vedkommende er online, og beskeden venter ikke som det nu er sådan med SMS. Teleselskaberne opfinder en masse nyt alene for at kunne tjene flere penge, f.eks. regner man med at man snart skal betale for at modtage beskeder og ikke alene afsendelse af disse!

Sådan ser UMTS-telefonerne ud
Telefonen til højre har et kamera – det store billede viser personen du snakker med, og det lille skærm er dig selv. Er skærmen mon stor nok til tegnsprog?

Farvel til teksttelefonen

Den 5. september 2001 afholdes der UMTS-auktion i Danmark arrangeret af IT- og Forskningsministeriet. Den nuværende regering forventer at kunne tjene to milliarder kroner på auktionen, men det er langt fra sikkert at alle fire licenser bliver solgt til mindsteprisen. Straks efter auktionen begynder opsætningen af UMTS-master og implementering af teknik osv. Derfor mener jeg at en tidshorisont på halvandet til to år er reel. Derfor skal vi helst være klar til at tage det i brug fra starten og være helt i front med anvendelsen af den nyeste telekommunikation. Et glædeligt farvel til primitive tekstbeskeder og teksttelefon!

Det tager nogle år

Men det varer dog lidt længere før vi fuldt ud kan udnytte muligheden for visuel kommunikation med UMTS. Ericsson har allerede meldt ud med at de er klar med 4. generations mobiltelefoni. De regner med at kunne præsentere de første prototyper om et par år, og 4G vil muligvis være klar til kommercielt brug omkring 2010. Med 4G vil man være i stand til at kommunikere visuelt med 3D-hologrammer. Men det lader vi ligge til en kommende udgave af Visualis!

Hvis I er interesserede, kan I surfe ind på nokia.com, ericsson.com, umts-forum.org og tjekke 3G-siderne – og alle de andre telefonfirmaer har også sider om UMTS-telefoner.

*EMS:
Enhanced Message System, 3. kvartal 2001

MMS:
Multimedia Message System, 4. kvartal 2001

GPRS:
General Packet Radio System, i kommerciel brug pt.

UMTS:
Universal Mobile Telecommunications System, 2002-2003

SKIFT GRATIS
SVENDBORG SPAREKASSE
Nørregade 19
Nyborg
65 31 11 11

Galleri
Leif Jensen
Valby Langgade 9 · 2500 Valby
Tlf. 36 16 00 54

NYBORG SVØMME- OG BADELAND
STOREBÆLTSVEJ • 5800 NYBORG
TLF. 65 30 24 84 • FAX 65 30 38 84
... ring og hør nærmere

Q8 NYBORG
»QVIKTANK HELE DØGNET«
BIL- OG TRAILER UDLEJNING
Service
v/ Bøje Jensen
Vestergade 18
5800 Nyborg
Tlf. 65 30 17 98

expert
NØRREVOLDGADE 23 – NYBORG
TELF. 65 31 28 58

Carl-Mar Møller Weekend

I kender ham sikkert, den alternative psyko-terapeut, Carl-Mar Møller. Ungdomsklubben Absalon arrangerede en weekend hos ham.

Af Karen Talks

Da vi alle mødtes på Kokkedal station kl.18.00, var stemningen allerede højt oppe. Vi var alle spændte og havde sommerfugle i maven, da vi ikke rigtig vidste hvad der var planlagt for weekenden. Visse tanker som "mon vi skal rende nøgne rundt hele weekenden" og „skal vi have gruppesex eller hva?" kørte rundt hos nogle af os. Mange af os havde før hørt lidt om Carl-Mar Møller. Nogle fordømte ham som "sex-fanatiker", fordi han har medvirket i nogle provokerende tv-programmer om seksualitet. Men han er parforholds- og kroppsyke terapeut og er meget fri-sindet. Vi skulle ikke gennemgå hans teorier i weekenden. Hovedformålet med weekenden var at afprøve vores grænser og have det skægt sammen.

Vi boede på Carl-Mar Møllers gård der var omgivet af masser af træer og marker. De fleste af os var københavnere og havde derfor brug for at få luftet ud i vores sorte lunger. Da vi ankom, blev vi straks delt op i forskellige værelser. Fem modige mænd boede i en åben "skurvogn" og

nogle stykker boede i 3-personers værelser. Resten boede i et stort loftværelse med plads op til ca. 20 personer. Dette værelse var næsten ikke andet end hundredvis af madrasser.

Vi startede naturligvis med at fylde vores tomme maver med lækker grillmad, så vi var klar til at få hverdags-stress ud af hovedet. Senere på aftenen fik vi allerede forskellige opgaver, som vi skulle udføre: "elastisk kraft", som viste sig at være pudekamp og til sidst "manddomsprøve", hvor man skulle man lade som om man var fanget og stod op med bar overkrop bundet til et træ. Derefter blev man skudt af mange plastikkugler, nøjagtigt som om det var en amerikansk action film. Kuglerne var ikke noget blødt legetøj. Nogle af deltagerne fik store røde prikker og sår på overkroppen. Det så ud som om de har fået en eller anden kræft-sygdom.

"Natten er stadig ung" tænkte vi og festede vildt til langt ud på morgenen. Der var to modige fyre, der gjorde festen endnu mere farverig. De skulle netop gøre det samme som Carl-Mar Møller, der strippede vildt. Tilsidst var de alle helt nøgne. De fik hver en bog af Carl-Mar Møller som en præmie for at have overvundet deres grænser. Tillykke til dem.

Lørdag

Vi fik den allerværste start på morgenen: Carl-Mar sprøjtede iskoldt vand på os med en stor vandpistol. Stakkels os der led af tømmermænd, arghhh! Vi skulle ud med det samme og overskride vores beskedne grænser og blive rigtigt beskidte. Den første opgave var at køre en lille gokart gennem en stor mudderpøl. Næsten alle fik et ordentligt mudderbad. Vi lignede rigtige soldater, der lige var kommet hjem fra en krig. Vi skulle også konkurrere mod hinanden om hvem der kunne køre hurtigst. Der var nogle, der måtte have hjælp, fordi de sad fast i mudderet. Der var et modigt mandfolk, der til sidst smed alt tøj og kørte splitternøgen gennem mudderet.

Senere prøvede vi noget andet lige så stærkt. Denne gang skulle vi køre på en rigtig cross motorcykel gennem mudderet. Nogle valgte at sidde bag ved køreren, der styrede. Det var dødsjovt, men uheldigvis kom køreren til skade ved at forvride sit knæ, så han kom på skadestuen. Om aftenen var der naturligvis fest igen. "Dækkebord" gruppen brugte deres fantasi til at pynte bordet ved at overraske os andre med deres bh'er, underbukser og kondomer hængende i en snor. Bord-planen betød at pigerne hver skulle finde to fyre med numre. Fyrene stod i række med numrene på røven. Det var et stort grin.

Ironisk mandschauvinist

Ved midnat var der endnu en „manddomsprøve" – boksekamp! Det var nok den mest rå opgave. Alle her-

rerne og et par piger var tossede og sloges som om det var en ægte Brian Nielsen-kamp. Senere på aftenen oversatte Alex og Bjarne en af Carl-Mar Møllers berømte tekster, nemlig „Pik er Gud" til dansk tegnsprog. Hold kæft hvor er Carl-Mar Møller en stor mandschauvinist, men på en meget ironisk måde.

Søndag morgen

... vågnede vi, ømme over hele kroppen og med store blå mærker. Der var nogle, der slet ikke havde lukket et øje siden vi rejste hjemmefra. Men nu ville vi hurtigst muligt hjem til vore kære senge, men vi skulle først gøre det sure arbejde færdigt, nemlig at rydde op. Det værste var naturligvis toilettet, pyh. Med det gode samarbejde vi havde, blev hele huset hurtigt renere end før vi kom der.
Alle var gav hinanden knus og tog af sted en uforglemmelig oplevelse rigere. Man begynder allerede at småsnakke om at tage derned igen og atter arrangere en weekend, fx. polterabend eller deltage i en af Carl-Mar Møllers kurser, fx "Livskvalitets-kurser." Jeg tror nok, at de fleste af os nu er blevet nysgerrige efter at læse Carl-Mar Møllers bøger.
Jeg havde forventet noget mere af weekenden, altså det ville være sjovt at høre lidt mere om Carl-Mar Møller og hans besynderlige teorier. En ting, som jeg savnede mest hos de piger der var med var: GIRL-POWER! Ellers var det en kanongod weekend, hvor det lykkedes os at overskride vore grænser.

Fotos:Alex Hansen

Carl-Mar Møller har skrevet bøgerne: „ Hvad kvinder ikke ved om mænd", „ Bliv en bedre kæreste", „ Seksualitet og følelse', „ Hvordan skaber du stærke børn" og „ Kortspillet, vejen til hinandens hjerter"

Bestil bøgerne på tlf.: 48 28 05 26 eller køb dem hos boghandleren.

FLIP UD WEEKEND FOR DØVE (privat arrangement udenfor Absalon)
Fredag d. 24 August kl. 18 til Søndag d. 26 August kl. 14:
Volvoræs, terrængående Gokart, Motorcykel Cross, Traktorræs, Kæmpebold, Skumgummikøllekamp, Elastiktræk, Grill, Svævebane, Mande og Kvinde strip, Fester, Lysshow, Røgmaskine, Vandkamp, Haardball duel, Boksekamp.

Overnatning i telt og sovesale.
Foredrag: „Bliv en bedre kæreste og ven".

Tilmelding hos Carl-Mar Møller
Tlf.: 48 28 05 26
Hjemmeside: www.carl-mar.dk
E-mail: cm@carl-mar.dk
Pris kr. 600,- inkl. kost og logi.
Salg af drikkevarer.

Tegnsprogspolitik

Af Elisa Nielsen

Findes der en fælles tegnsprogspolitik på alle center- og døveskoler, eller er vi stadig håbløst bagud?

Med en fælles tegnsprogspolitik skal forstås at der er regler for hvordan man benytter tegnsprog når man er døvelærer, og i hvilken form man anvender det. Det kan være tegnsprog, tegn til tale og Tegnstøttet Kommunikation. Det kan også være en arbejdssituation på skolerne hvor der er en døv døvelærer der bliver behandlet som en jævnbyrdig kollega ved f.eks. at de andre kolleger automatisk bruger tegnsprog når vedkommende er til stede, og om der altid en tolk til lærermøder. Der kan blandt andet også være en regel for at før man ansætter en nyudklækket lærer, skal vedkommende have været mindst et år på tegnsprogskursus.

To skoler har svaret på mine spørgsmål. Det er Jan Hoedt, skoleinspektør på Fredericiaskolen og Lars Søbye fra Aalborgskolen.

"Har I en tegnsprogsvejleder? Det vil sige den person som ved mest om tegnsprog, og som man kan henvende sig til hvis der er for eksempel en eller anden opgave der skal formuleres korrekt."

Aalborgskolen:

Vi har ikke en direkte „tegnsprogsvejleder" som du definerer det, men vi har en pædagogisk koordinator (Leo Knudsen) der ud over mange andre funktioner, også fungerer som en slags vejleder når det drejer sig om tegnsprog. Ellers går vi ind og støtter hinanden således at de der har brug for det, får hjælp af tegnsprogskompetente (både døve og hørende).

Fredericiaskolen:

Nej, vi har ikke en formaliseret tegnsprogsvejlederfunktion, men det er almindelig anerkendt praksis at henvende sig til døve eller andre tegnsprogskyndige i huset hvis man ønsker råd og vejledning. Det hører til almindelig kollegial praksis at anvende hinandens styrkeområder.

"Har alle center- og døveskolerne en fælles tegnsprogspolitik? Hvis nej, hvorfor ikke?"

Aalborgskolen:

Center- og døveskolerne har i forskellige sammenhænge møderækker og andre samarbejdsrelationer, men man er aldrig blevet enige om en fælles tegnsprogspolitik. I mange situationer henvender døveskolerne sig i fællesskab bl.a. til undervisningsministeren for at få sat gang i landsdækkende projekter der skal fremme udviklingen af tegnsprog på forskellig måde, primært omkring det undervisningsmæssige område. Det er vigtigt, at døve- og centerskolerne kan arbejde med disse ting i fællesskab, men det er også vigtigt at de enkelte skoler har deres eget særpræg og kultur. En konkret ting som en tegnsprogspolitik vedrører naturligvis hele skolens personale og skal derfor behandles i den enkelte skoles samarbejdsudvalg.

Fredericiaskolen:

Nej, vi har ikke en fælles tegnsprogspolitik da hverdagen og rammerne på de enkelte institutioner er forskellige. Fredericiaskolen har eksempelvis en stor børnegruppe der har dansk som deres primære sprog.

»Hvad er jeres tegnsprogspolitik på skolen? Har I snakket om det? Hvis ja, hvordan ser den så ud?«

Aalborgskolen:

På Aalborgskolen fik vi for ca. 1 år siden vedtaget en tegnsprogspolitik. Politikken blev vedtaget i SU (samarbejdsudvalget), og derfor er alle medarbejdere forpligtet til at følge denne. Jeg har vedlagt den som bilag (Visualis har set på det, og det ser meget godt ud)

Fredericiaskolen:

Vi har ikke en formuleret tegnsprogspolitik, men der vil i efteråret 2001 blive nedsat en arbejdsgruppe som vil arbejde med dette emne. Vi har en formuleret kommunikationspolitik i forhold til børnene, og den er som sådan også gældende i forhold til personalegruppen. Den tager sit udgangspunkt i en optimal kommunikation hvilket kan betyde tegnsprog i nogle sammenhænge, tegndansk samt dansk med støttetegn i andre sammenhænge. I andre tilfælde foregår den optimale kommunikation med tolk ligesom der kan være tale om ren talesproglig kommunikation. Udgangspunktet er således den funktionelle kommunikation og ikke sprogene i sig selv.

"Alle har set, at det er gået bedst med tosproget undervisning, så hvorfor indfører I det ikke som en regel på skolen i stedet for at en del lærer stadig bruger tegndansk til ulempe for totalt døve børn?"

Aalborgskolen:

På Aalborgskolen har vi en målsætning der siger at vi arbejder ud fra en tosproget undervisning. Den kan du læse på *www.aalborgskolen.dk*. Men derefter skal det indrømmes at det er svært at definere konkret hvad der ligger i begrebet „tosproget undervisning". Det er noget vi til stadighed diskuterer både i ledelse og personalegrupper.

Fredericiaskolen:

Vi har en 2-sproget målsætning, og som det fremgår af ovenstående, anvendes begge sprog i den daglige kommunikation, så dit spørgsmål bygger på en tese om kommunikationen som måske ikke er rigtig.

"Har I yderligere kommentarer eller ting som I gerne vil have at jeg tager med i artiklen?"

Aalborgskolen:

Udarbejdelsen af vores tegnsprogspolitik er kraftigt inspireret af den politik der gælder for Castberggård. Det kunne måske være en idé for dig eventuelt at lave et interview med Ole Vestergård, der er en af dem, der ved allermest om emnet. (Deadlinen var for tæt på – så det bliver i næste nummer, red.)

Fredericiaskolen:

Sprog er midler for kommunikation, ligesom kommunikationen er midlet til udvikling af sprog. Kommunikationen er dog det basale element, så udgangspunktet må tages i en velfungerende kommunikation når vi taler om samvær i personalegruppen. I samværet med børnene er sprogene ud over at være midler i kommunikationen også formelle mål for undervisningen hvilket nødvendigvis stiller andre krav til anvendelsen af sprogene. Der er således en række faktorer der indgår i valgene af sprogkoder i forskellige sammenhænge. Dog er det basale udgangspunkt i al kommunikation og menneskeligt samvær at viljen til gensidig forståelse er til stede. Når viljen er til stede, kan mange sproglige broer bygges.

Ud fra svarene fra de to døveskoler kan man konkludere én ting, nemlig at der ikke findes en fælles tegnsprogspolitik inden for skoleområdet. Det ser heller ikke ud til at der er motivation for at der bliver lavet en sådan politik. Det er som Lars Søbye fra Aalborgskolen begrunder det så fint, "Center- og døveskolerne har i forskellige sammenhænge møderækker og andre samarbejdsrelationer, men man er aldrig blevet enige om en fælles tegnsprogspolitik."

Man kunne så jo spørge sig selv om hvorfor de aldrig er blevet enige om et par grundregler? Jeg ved at det er forskelligt fra skole til skole hvordan de døve og hørehæmmede børn er, og hvordan deres sprogmønstre er. Der er også forskel på hvor stor eller lille gruppe af totalt døve der befinder sig på hver årgang. Men hvis man vælger at undervise på ét sprog, og det vil sige tegnsprog som det primære, er det meget nemmere at have et andet sprog som det sekundære, f.eks. dansk. Det er faktisk lige ud af landevejen, men jeg ved at det er lettere sagt end gjort. Men det behøver ikke tage 20 år at blive enige om et par grundregler, vel?

Eftertanker

Da jeg ventede på svar fra alle center- og døveskoler kom jeg til at tænke på om der var en eller flere lærere der havde påvirket mit tegnsprog og min person. Efter en del gransken i skoletiden måtte jeg konstatere at der ud over lærdommen ikke var nogen lærer der på nogen måde havde påvirket min tegnsproglige udvikling. For at se om mit synspunkt holdt stik, interviewede jeg to unge, John Kjærsgaard og Stine Bergmann der henholdsvis har gået på centerskole og døveskole. På spørgsmålet om hvilke person(er) der havde påvirket deres tegnsprog svarede John at det mest var kammerater der havde påvirket ham i hans tegnsproglige udvikling. Stines døve familie har haft størst indflydelse på hendes sprog.
Hverken John eller Stine vidste om der fandtes en fælles tegnsprogspolitik på center- og døveskolerne, men de mente begge, at det var en god idé at lave én – ikke mindst for de døve børns skyld, det er nemlig deres ret at kende deres eget sprog. John og Stine mente også, at lærerne skal have mulighed for at lære tegnsprog og gå til eksamen i tegnsprog.

Tegnsprogspolitik er et utroligt vanskeligt emne at tage op fordi mange ikke aner hvad det handler om.

Tegning: Teddy Witzansky

Opslagstavlen kan bruges til lykønskninger, hilsner og meget mere. Dog ikke noget med køb og salg annoncer. Det er ikke den blå avis.

opslagstavlen

En ægte smede-mand

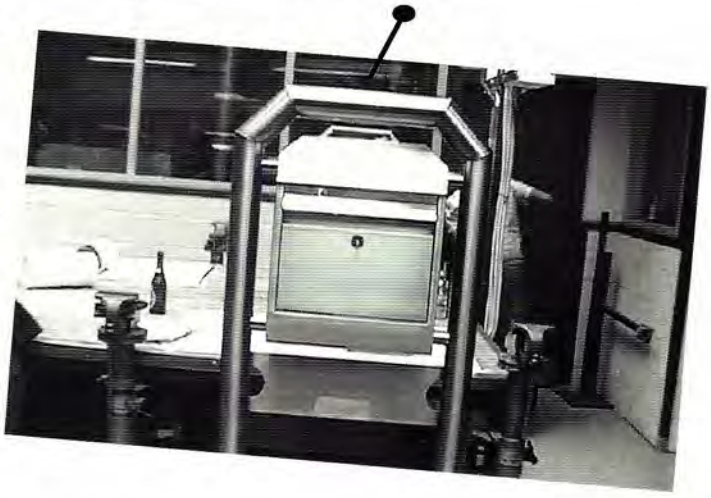

Af Laurids Juul Christiansen

Jeg vil gerne præsentere en døv fyr ved navn Jesper V. Jensen, som har bestået svendeprøven i rustfast-klejnsmed-uddannelsen. Dette skete d. 16. marts 2001 på Odense tekniske skole. Han fik rene 11-taller både i den praktiske og teoriske eksamen, oww hva'!

Til svendeprøvens afslutning på skolen blev forældre, venner og bekendte inviteret. Jesper og hans hørende klassekammerater har været igennem svendeprøven i 5 uger. Under de 5 ugers svendeprøve lavede lærlingene et stativ med en påsvejset postkasse. Den var rigtig flot skinnende, han har sikkert brugt mindst 3 dage på at pudse den. Man kunne ligefrem spejle sig i den.

Vi var en gruppe på 7 døve, som overværede svendeprøven. Jesper viste os rundt, mens han fortalte os om, hvordan man fremstillede dette produkt. Læreren fortalte, at det var første gang i hans karriere, at han havde en lærling, der bestod med 11-taller. Det var sgu flot! Jesper bliver dog først udlært d. 30. juni 2001, men svendeprøven er afsluttet. Han mangler blot det praktiske, som foregår på lærepladsen hos mesteren.

Jeg ønsker Jesper et stort tillykke samt held og lykke

Danske Døves Ungdomsforbund efterlyser unge der er interesseret i at være med i et politisk udvalg. Udvalget går ud på at prøve at gøre noget for en sag, f.eks. manglende tekstning, ved ikke at lade bureaukrati og flinkeskolen standse en. Men gerne en hurtig og effektiv løsning på sagen. Henvendelse kan ske til Lene Hempel. Se tlfnr., adresse og e-post på side to.

DITO'S Turistfart

Kørsel overalt i Danmark og Europa.
Vi har forslag i alle prisklasser og busser til alle formål, 20 - 72 personer:

Luksusbusser
- Toilet
- Køleskab
- Kaffemaskine
- Aircondition
- Biltelefon, video

28 personers VIP-bus
- Møderum til 8 pers.
- Aircondition
- Telefax
- Køkken m. fadølsanlæg
- Biltelefon, video

Sovebusser
- 42 - 48 liggepladser
- I øvrigt som luksusbusserne

Handicapbusser m. lift, til 1 - 15 kørestole + 7 - 45 sæder.

Tlf. 59 44 02 00
Fax 59 44 07 66
K.P. Danøsvej 2 - 4300 Holbæk

HandMade v/Alex Hansen

„Nana, Heidi, Elisa og Margit går ind i skuespillernes rolle, deres udstråling, deres toner, deres måde at være på, deres kropsprog og deres tankegang og overfører alle disse elementer til en visuel oplevelse..."

Som du kan læse ovenfor, skal H'et og M'et være skrevet med stort og begge ordene være sammensat.

HandMade er en gruppe [u/uddannede] erfarne tegnsprogstolke der tegnsprogstolker koncerter, teaterstykker og shows. Eksempler kan være *Trangen, Nøddebo Præstegård* og *Grøn Koncert*. Et stort show var *Frøken Verden* (artikel bragt i Visualis 3, 2000).

Nana, Heidi, Elisa, Margit og Riinette (sidstnævnte arbejder pt. i Østrig) går ind i skuespillernes rolle, deres udstråling, deres toner, deres måde at være på, deres kropsprog og deres tankegang og overfører alle disse elementer til en visuel oplevelse, og princippet er at én skuespiller har samme tegnsprogstolk, så publikum kan identificere denne.

Somme tider er det skyggetolkning som opfattes som ideelt, men praktisk kan det være svært fordi det ikke er alle arrangører der vil indføre metoden. Somme tider er det "afstandstolkning" hvor tolkene står

Fotos:Alex Hansen

på siden af scenen eller nedenfor. Under f.eks. teaterstykket *Siden* stod tolkene på hver side af scenen afhængigt af hvilken side skuespillerne stod på.

Man kunne kalde disse tolke for kultur-, kunst- og underholdningstolke. Deres hjemmeside findes på www.hand-made.dk.

På hjemmesiden findes en kalender som fortæller hvilke koncerter der bliver tolket. I den kommende sommerferie er det f.eks. *Grøn Koncert* i Århus, og det foregår den 15. juli 2001.

Man kan tilmelde sig HandMade's postliste for at få lidt nyt med e-post. Henvendelse kan ske på e-postadressen handmade@hand-made.dk.

Læserbrev:

Jeg bliver mobbet

Da Dagmar var helt lille, fik hun noget medicin, som hun ikke kunne tåle. Hun fik et allergisk chok og krampe, og en måned efter fik hun en hjerneblødning. Det betød, at Dagmar blev lam i højre side af kroppen og i ansigtet. Senere viste det sig, at Dagmar hverken kunne lære at tale, læse eller skrive, fordi talecenteret i hjernen var blevet ødelagt. Oveni det fik Dagmar også epilepsi.

Da Dagmar ikke selv kan skrive, har hendes mor oversat hendes tanker fra tegnsprog og gengivet dem bedst muligt her:

Jeg hedder Dagmar Frennung og er 19 år.

Jeg bor på Sylows Alle på Frederiksberg. Jeg bor også på kollegiet ved Nyborgskolen. Før boede drengene og pigerne sammen på C-gangen. Nu er de blevet fordelt sådan at pigerne stadig bor på C-gangen og drengene flyttet over på B-gangen. Pigerne er glade. De laver fjollede ting. Drengene hygger sig med at besøge pigerne på C-gangen.

Jeg bliver mobbet ret meget. Jeg ved ikke hvorfor. Måske er det fordi jeg er anderledes. Jeg tror de mobber mig fordi jeg har et andet handicap end de har. Jeg er jo ikke døv selv om mit sprog er det samme som deres. Jeg sidder også i kørestol når jeg er træt. Fordi jeg har epilepsi, er jeg nødt til at gå tidligt i seng. Det kan være at de unge vil holde op med at mobbe mig hvis jeg prøver at holde mig vågen og være sammen med dem. Drengene er de værste, men også nogle af pigerne. De gør grimme ting: De ødelægger ting. De får ting til at eksplodere. Pigerne kaldte mig før for „baby". Måske var det fordi jeg savlede. Jeg ville ønske jeg kunne holde op, men jeg er lam i munden. Nu er de holdt op med at kalde mig for „baby". Men de driller mig stadig lidt. Når jeg er nødt til at gå tidligt i seng, tror de at jeg er sur. Men det har de misforstået.

Når jeg hører pigerne grine ude på gangen foran min dør, tror jeg nogle gange at de griner af mig. Selv om de nok griner af noget andet, kan jeg mærke at jeg bliver bange for at det er mig de griner af. De sparker også tit på døren og ringer på til langt ud på natten. Jeg ved ikke hvorfor. Jeg har flyttet min seng. Det hjælper. Men jeg ligger tit på mit værelse og er bange for de andre.

En aften blev jeg så træt af at der hele tiden blev sparket på min dør: Til sidst åbnede jeg døren og stillede mig i døråbningen. Drengene stod udenfor i en klump. „Skal du ikke sove", spurgte de uskyldigt. „Nej", svarede jeg, „jeg bliver stående her indtil I går i seng". Og så blev jeg stående selv om det var meget svært for mig at holde mig vågen. Jeg spekulerer på om de måske er blevet lidt bims fordi de drikker så meget alkohol.

Når jeg spiser, er der tit nogen der beder mig om at spise pænt. Jeg prøver og prøver, men jeg kan ikke på grund af mine lammelser i ansigtet. De synes jeg er ulækker.

Nogle gange råber drengene efter mig: „Dagmar, hjælp ham og ham. Han er forelsket i dig og vil gerne være din kæreste. Du skal sige undskyld til ham fordi du ikke vil være kæreste med ham". Det er bare løgn. Det kan jeg se på dem. Og så griner drengene fordi de kan se at jeg bliver ked af det. Når jeg prøver at gå forbi uden at hilse, bliver jeg beskyldt for at være snobbet og for ikke at gide at hilse. Inde i pejsestuen spørger drengene mig om jeg ikke er forelsket i én, en anden eller en helt tredje fyr. De spørger også om vi skal bolle eller prøver at få mig til at ryge selv om jeg ikke kan. Det er vildt irriterende. Til sidst kan jeg ikke holde det ud og må gå op på mit værelse. Hvorfor skal de så hele tiden gøre nar af mig hvis de ikke synes at jeg er pæn eller sød?

Jeg tør ikke være sammen med de andre nede i kælderen. Mens jeg en gang sad på toilettet i kælderen, kom der en og begyndte at sparke løs på min dør. Jeg er blevet bange for de andre elever. Jeg er også tit ude for at nogle af drengene følger efter mig og gør nar ad min måde at gå på. De slæber det ene ben efter sig ligesom jeg gør. Og de holder ikke op selv om jeg skæver efter dem.

De andre taler ikke til mig som om jeg er en almindelig person. De skal hele tiden kun fokusere på alle de ting som er anderledes ved mig eller svært for mig – og de gør det ved at mobbe mig. Måske er der nogle gange nogen der gerne vil være sammen med mig, men jeg tør ikke tro på det fordi jeg er blevet mobbet så meget at jeg bare går når der er nogen der taler til mig.

Nogle gange afviser jeg andre selv om de måske bare er nysgerrige eller vil snakke. Men jeg er blevet usikker på hvornår de andre lyver eller mobber og hvornår de mener det de siger. Min mor siger at jeg måske kommer til skubbe nogle som taler sandt og ikke mobber, væk fra mig. Det ved jeg godt, men jeg er blevet usikker – og nu føles det mere trygt bare at holde det hele for mig selv.

Når man bliver mobbet, føler man sig ikke rigtigt sammen med andre. De andre er der hele tiden, men man er alligevel alene. Når man følges med de andre et eller andet sted hen, har man den samme følelse: Jeg føler ikke at vi er sammen indeni. Vi er kun sammen på det visuelle plan.

Jeg havde glædet mig meget til at komme på Nyborgskolen, men nu synes jeg at det er meget svært at være der.

Min klasse er rigtig god. Jeg går sammen med tre drenge. Og de er rigtig søde. De bor på Døvehjemmet. Vi er rigtigt sammen indeni – som venner.

Af Mette Bertelsen
Fotos: Alex Hansen

visual lup

Hvad er din mening om mobning? Er du blevet mobbet eller har du mobbet andre?

Silja: Jeg har prøvet at blive mobbet dengang jeg gik i skole. Det var sådan at der var en "dronning" der styrede det hele. Det var forfærdeligt – jeg har engang prøvet at blive låst inde. Det har medført at jeg den dag i dag har klaustrofobi. Da jeg kom på Nyborgskolen, hørte det op. Jeg synes det er så dårligt at folk mobber hinanden. Det giver ofrene psykiske men og had.

Klaus: Jeg er blevet mobbet i folkeskolen. Jeg var en af de mere stille og rolige drenge og blev derfor "trynet" af de store og stærke drenge. Det var ikke sjovt – børn ved ikke hvor onde de kan være over for hinanden. På Nyborgskolen blev jeg ikke mobbet, men kunne se at det var sådan at de stærke elever gerne ville vise deres dominans over for de svagere, og de brugte deres magt på en måde der måske ikke var helt rigtig.

Jens: Mobning er overhovedet ikke okay. Det er sådan at de stærkere elever undertrykker de svagere. Nogle kammerater og jeg har engang mobbet en dreng fordi han var anderledes, og på en måde irriterede han os også. Det har jeg det dårligt med i dag – og vedkommende vi mobbede, vil ikke engang tale med os. Men det kan jeg nu godt forstå!

Mette: Om jeg har mobbet/er blevet mobbet? Både og. Det var dengang jeg gik i skole. I de mindre klasser var jeg ret hård og måske dominerende over for nogle af de andre, ikke på den måde at det var fysisk mobning, men snarere psykisk. Jeg har lidt dårlig samvittighed over det i dag. Senere, i de ældste klasser, vendte billedet så jeg selv også blev holdt uden for. Så jeg har også prøvet det på min egen krop. Det var på en måde lærerigt.

Allan: Da jeg gik i skole, kunne jeg nok godt finde på at mobbe andre lidt, men senere ændrede tingenes tilstand sig. Jeg skiftede skole, og der blev jeg så mobbet af de andre på grund af at jeg var ny, og fordi jeg skilte mig ud fra dem. På Nyborgskolen gik det meget bedre. Mobning er noget skidt. Jeg tror folk mobber fordi de ikke rigtig har noget at tage sig til, og så er det jo sjovere at finde nogen man kan mobbe. Det er de stærke elever der tyranniserer de svage.

Anne: Jeg har ikke direkte mobbet andre, men jeg vil ikke sige at jeg har været helt uskyldig, for jeg har heller ikke prøvet at forsvare personen der blev mobbet selv om jeg i grunden havde medlidenhed med vedkommende. Ellers har jeg godt nok prøvet at blive holdt uden for i perioder i skolen, men det er ikke helt det samme. Det ideelle ville være hvis mobning kunne undgås, men der vil desværre altid være nogle der skiller sig ud, offer-typer, som vil blive hængt ud.

Kristina: Jeg har prøvet begge dele. Dengang jeg gik i skole, var der meget med kliker. Vi piger var slemme, nogle dage var der nogle der var inde i varmen, andre dage blev de holdt ude og senere taget tilbage. Og de der var udenfor, blev mobbet. Der var nogle ledere der styrede det hele. Den dag i dag har jeg lidt dårlig samvittighed, for man skal jo behandle andre som man selv gerne vil blive behandlet!

I Århus lørdag d. 9. juni kl. 11.30 – 16.00

Igen med tegnsprogs-tolkning!

I år er der igen lagt op til fest og sjov for hele familien, når Muskelsvindfonden afholder Åh Abe-koncert

Frisk tolkning fra sidste års Åh Abe-koncert i Aalborg.

Det bliver studerende fra tegnsprogstolkeuddannelsen i Århus, der står for tolkningen. På selve dagen vil der ligesom sidste år være mulighed for at få en tolk med til de øvrige aktiviteter der foregår på plænen. Tolkene kan benyttes af alle, der har brug for en tolk.

Karen Beyer fra Projektet »Forældrevejledning til Døve« er dagens »tolkekoordinator«, så hvis man vil bruge en tolk, henvender man sig bare i informationen – der står Karen, med en grøn T-shirt på, hvor der står »tolk« på ryggen.

Sidste år til Åh Abe-koncerten i Aalborg, blev Creamys numre »tolket« af nogle piger fra Møllevangsskolen i Århus. I år, til koncerten i Århus, bliver Creamys numre »tolket« af Rikke Them Jensen, Britt Nøhr, Anizette Eriksen fra 9. klasse på Fredericiaskolen.

Program

Pladsen åbner kl. 10.30

Kl. 11.30	Velkomst.
Kl. 11.35	Cartoons.
Kl. 12.25	Sigurds Bjørnetime med Sigurd Barret.
Kl. 12.55	Åh Abe Greatest med Mek Pek Party Band, Alberte, Elisabeth, Morten Remar og Maria Bramsen.
Kl. 14.25	Sigurds Bjørnetime.
Kl. 15.00	Creamy.

Entré

Billetter sælges i forsalg hos Føtex, A-Z og Bilka til en pris à kr. 50 for børn og voksne. Billetten koster kr. 75,- ved indgangen. (Børn under 1 år har gratis adgang). Via nettet på www.e-billetter.dk (pris kr. 60,- + 15 kr. i gebyr).

Aktiviteterne på koncertpladsen

- *Forvandlingshulen:* Børn kan få malet deres ansigt og prøve udklædningstøj og tatooplaster.
- *Kørestolsrace:* Prøv en elektrisk kørestol.
- *Legeland, hoppeland og balanceland*
- *Forskellige former for teater:* Børnene kan selv være med.
- *Kunstisbane:* Her kan løbes på skøjter midt om sommeren!
- *Skiftesporet:* Her kan alle skifte deres ble-børn og få en gratis ble i samme ombæring.

Læs mere på www.aahabe.dk

Anmeldelse af Jean M. Auels „Hulebjørnens Klan"

Af Alex Hansen

Foran mig ligger en bog. Den er ikke så lidt tyk. Den indeholder præcis 542 nummererede sider. Og det er endda kun første bind af et værk på i alt seks i serien *Jordens Børn*.

Der er en pige iført pelstøj på forsiden, og hun kigger ud over en dal med høje klippesider. Denne pige hedder Ayla og er hovedpersonen i bogen der har titlen *Hulebjørnens Klan*. Bogen er skrevet af Jean M. Auel.

Handlingen

Det foregår i istiden hvor det meste af Europa er dækket af is. I denne tid er der mange forskellige folkeslag der bor spredt ud over et stort område. Disse folkeslag er ikke ens. Der er neanderthalere med andre kulturelle værdier end dem man ser hos menneskene. Disse værdier kommer til udtryk i *Hulebjørnens Klan*. Ayla mister som fem-årig sine forældre ved et voldsomt jordskælv. Hun vader formålsløst rundt i landskabet, men på et tidspunkt kommer hun for tæt på en huleløves unger. Hunhuleløven reagerer instinktivt og forsøger at eliminere faren (Ayla). Det lykkes Ayla at gemme sig i en snæver klippespalte, men huleløven formår at rive fire dybe flænger i Aylas lår.

Stærkt forkommen bliver Ayla fundet af en gruppe neanderthalere der hedder Hulebjørnens Klan. Hun bliver plejet af stammens medicinkvinde Iza. Ayla finder hurtigt ud af at hun er anderledes end de andre i klanen selv om hun ikke kan huske meget fra før det store jordskælv. Fra dette punkt udvikler Ayla sig. Hun er et menneske med andre instinkter end resten af klanen: klanmedlemmerne begynder efterhånden at opfatte hende som en trussel mod deres samfund.

Grundlag for diskussion

Bogen beskriver kulturelle værdier på en malende måde: hvad er kollektivisme, og hvad er individualisme? Hvad er åndernes verden? Hvordan skal man opfatte et lille samfunds normer? Hvad sker der hvis normerne smuldrer?

Bogen giver grundlag for mange gode diskussioner. Et eksempel er da klanens troldmand der er hævet over det strengt hierarkiske system i Hulebjørnens Klan, forsøger at forklare Ayla talbegreberne. Klanfolkenes talverden er begrænset til det man kan se på fingrene, altså ti. Og det er normalt kun meget, meget få der kan tælle til mere end ti, måske 15, højst 20. Men Ayla forstår meget hurtigt det abstrakte: man lægger bare ti fingre til, så har man tyve, fem til, så har man femogtyve. Klanfolkenes verden er meget konkret. Døden er i sig selv også konkret: den dødes ånd går igennem nogle faser og kommer ind i en verden hvor ånder lever, men disse ånder holder øje med de levende, og de levende har kontakt med ånderne gennem bestemte ritualer.

Der diskuteres endvidere kultursammenstød i bogen: hvorfor kan Ayla lide at jage dyr selv om det er strengt forbudt for kvinder i klanen at gøre det? Hvad sker der når hun alligevel rører et våben der er forbeholdt mændene?

Tegnsprog

I modsætning til menneskene der taler et oralt sprog, bruger klanfolkene et tegnsprog. Dette tegnsprog beskrives på en meget farverig måde i bogen, og man kan ikke undgå at blive fascineret af det. Forfatteren har formået at flette tegnsproget ind med det der bliver ytret i bogen.

Sprog

Sproget er middelsvært, men meget varierende og udfordrende og næsten aldrig kedeligt. Der er bare det samme problem med det gamle kommasystem! Bogen anbefales kraftigt til de øverste klasser på folkeskolerne, til gymnasiet og til alle voksne.

Visualis tildeler den fire visualiserende øjne ud af fem mulige.

Serien Jordens Børn:

1. HULEBJØRENENS KLAN (542 sider)
2. HESTENES DAL (549 sider)
3. MAMMUTJÆGERNE (708 sider)
4. REJSEN OVER STEPPERNE (787 sider)

Ayla viser at man kan tælle til mere end ti. *Tegning: Teddy Witzansky*

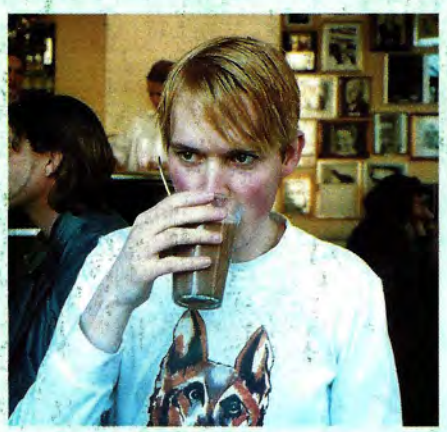

Af Thomas Philip

Cafe Europa
Amagertorv 1
Indre by

VVVV-

Tjekket menukort i hård polyethylen. Fandt straks et bord ved døren der var åbent, så den friske forårsluft kunne strømme ind. Folk i massevis på Amagertorv udenfor, siddende på Storkespringvandet, mange borde stillet op udenfor.

Varm chokolade lavet af Valrhona, signalerer utvivlsomt kvalitetsbevidsthed, men virker en anelse „mainstream" da der er en række fuldt ud konkurrencedygtige alternativer til Valrhona. Kvik betjening, glasset med den varme chokolade blev stillet direkte på bordet uden underkop, serviet eller noget underlag. Det er ikke gennemført. Pænt lag af flødeskum af frisk fløde og chokodrys, men det ville være mere gennemført med friskrevet Valrhona for at holde sig til den røde tråd. Diskret kakaoduft, koncentreret chokoladesmag, tilpas sødme. Der blev lagt poser med rørsukker ved siden af. Passende hvis man ønsker yderligere sødning. Jeg bad også om vand ved siden af, vederlagsfrit. Positivt.

Stemningen på Café Europa er udpræget kosmopolitisk, et veletableret klientel, men det bærer dog præg af tilfældigt forbipasserende, og ikke et unikt stampublikum som utvivlsomt ville sætte et specielt og individualistisk præg på stedet da stedet virkede konformt med det publikum der var der den dag.

TRIVIA: Danmark vandt ved en konkurrence i USA i april 2001 verdensmesterskabet for baristaer. Vinderen Martin Hildebrandts makker, Jens Nørgaard, arbejder i Café Europa, så hvis I vil prøve noget rigtigt godt, er det god ide at bestille noget fra baristaens hånd.

Café Europa bruger 100 liter mælk hver eneste dag, og 90% af kaffen der bliver solgt på Café Europa, er mælkebaseret (café latte, mfl.).
Kilde: arlafoods.dk

Sebastian Cafe & Bar
Hyskenstræde 10
Indre by

VV---

Bestilling skulle foregå i baren, og man skal selv forcere sine drikkevarer op ad trappen. Sebastian har ikke en decideret kvalitetsprofil i deres menuvalg. Stedet er mest kendt for at være et hyggeligt mødested med et overvejende homoseksuelt klientel. Fandt hurtigt et bord, men sent i weekenderne er der sædvanligvis fyldt op med mennesker i alle mulige afskygninger.
Den varme kakao var blot opvarmet Cocio serveret i kop fra Lavazza. Igen glippede den røde tråd: Lavazza producerer ikke kakao, men kaffe – så caféen har risikeret sit omdømme ved at servere kakao i en kaffekop! Pænt lag af frisk flødeskum med drysset kakao. Dog var kakaoen drysset med en så rund hånd at det kom på underkoppen. Ved siden af koppen var der en diminutiv stykke biscotti. En udmærket ledsager til kakaoen med sin strejf af citron.
Efter at have smagt kakaoen kunne jeg konstatere at det drejede sig om et UHT-behandlet produkt, smagen var vandig og besad ikke styrke som er kendetegnende for kakao af rimelig kvalitet, og friskhed fra frisk mælk. Jeg fik desværre ikke bestilt vand ved siden af kakaoen, men jeg formoder det også er gratis.

Lidt caféetikette

At holde kop og underkop samlet: Underkoppens funktion er som navnet siger: Den tallerken der skal under koppen. Den skal fange eventuelle dråber fra koppen. Derfor lader du den blive hvor den er. Er der intet askebæger på bordet, sidder du sandsynligvis i en røgfri afdeling. Spørg tjeneren.

Fotos:Alex Hansen

kosmopolitten